

แนวทางการรับมือผลของนโยบายทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาต่อประเทศไทย

Management Guideline for the Effects of

United State Economic Policy on Thailand

นุรโรฟฟา คาราม^{1*} และประจวบ ทองศรี²

¹ที่ว่าการอำเภอห้วยผึ้ง ตำบลห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดปัตตานี 94150

²มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตำบลสุทิม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

*E-mail: lupinnuars@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวทางในการรับมือผลของนโยบายทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาในยุครัฐบาลประธานาธิบดีคนที่ 46 ต่อสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้ประเทศได้รับประโยชน์สูงสุด เนื่องจากการที่สหรัฐอเมริกาได้เปลี่ยนรัฐบาลนั้นส่งผลให้นโยบายทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย ส่งผลต่อเศรษฐกิจของทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงประชาคมอาเซียนและประเทศไทย โดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์และแนวคิดผลกระทบ ซึ่งทำการศึกษานโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา แนวโน้มสถานการณ์เศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น และการรับมือด้วย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทฤษฎี ทบทวนวรรณกรรม และเรียบเรียงเป็นข้อความเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการรับมือผลของนโยบายทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นแบ่งเป็นประเด็นดังต่อไปนี้ 1) ประเทศไทยอาจสูญเสียผลควรทบทวนการเข้าร่วมข้อตกลงต่างๆ ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ 2) ควรตระหนักถึงปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิแรงงาน และสิ่งแวดล้อม เนื่องจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับปัญหาเหล่านี้ ซึ่งจะส่งผลต่อการเจรจาการค้าและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ 3) ประเทศไทยควรวางตัวให้เหมาะสมเพื่อรักษาดุลอำนาจ รวมถึงสร้างสัมพันธมิตรที่ดี เพื่อรักษาผลประโยชน์และเพิ่มการต่อรองกับประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นคู่แข่งกันทางยุทธศาสตร์

คำสำคัญ: แนวทางการรับมือผลของนโยบายเศรษฐกิจ, สหรัฐอเมริกา, ประเทศไทย

Formatted: Highlight

Commented [NB1]: ผลการศึกษาไม่ได้มีการวิเคราะห์ ไม่มีเครื่องมือการวิเคราะห์

Commented [NB2]: อะไรคือกรอบแนวคิดเศรษฐศาสตร์ และผลกระทบที่นำมาวิเคราะห์ ไม่เห็นในบทความ

Commented [NB3]: คัดเลือกแหล่งข้อมูลไม่ถูกต้องที่นำมาวิเคราะห์ เป็นแหล่งข้อมูลที่ 3 อีกทั้ง โดยไม่มีแหล่งข้อมูลทฤษฎีโดยตรง

Commented [NB4]: ข้อเสนอแนะไม่มีแหล่งที่มาของการวิเคราะห์ จึงขาดความน่าเชื่อถือ ทั้งหมด

Abstract

The objective of this study is to analyze the guideline to manage the effect of the 46th United State economic policy on the economic situation of Thailand. As a guideline to prepare, cope and safeguard the country in maximum benefit. Due to the change in the United States government, the economic policy has also changed. The change in economic policy of the United States government will affect the economies of all countries of the world including the ASEAN Community and Thailand. This academic article using the concept of economics and the concept of effect which studying economic policy of the United States government, trends in the upcoming economic situation and coping with secondary data collection methods, literature review and compiled into descriptive text.

The study found that the guideline to manage the effects of United States economic policy on the Thai economy is divided into the following points 1) Thailand should review the participation of various agreements that affect to the economy. 2) Should be aware of human rights, labor rights and environmental issues because the United States government has focused on these issues. This will affect trade negotiations and economic relations. 3) Thailand should act appropriately in order to maintain balance of power Including building a good alliance to protect the country benefit and increasing bargaining with powers such as the United States and the China Which are strategic competitors.

Keyword: Guideline Management of the result of economic policy, United States of America, Thailand

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันสหรัฐอเมริกาได้เปลี่ยนผ่านจากรัฐบาลประธานาธิบดีคนที่ 45 เป็นรัฐบาลประธานาธิบดีคนที่ 46 โดยการเปลี่ยนประธานาธิบดี รัฐบาล รวมถึงนโยบายของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกานั้นแน่นอนว่าจะต้องมีผลต่อโลก ภูมิภาค รวมถึงประเทศไทย สำหรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางเศรษฐกิจที่มีแนวคิดทางการเมืองและเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมผสมสังคมนิยมประชาธิปไตยอ่อนๆ ซึ่งเป็นนโยบายที่มีความประนีประนอมมากยิ่งขึ้นนั้นย่อมมีผลต่อเศรษฐกิจโลก ภูมิภาค รวมถึงประเทศไทยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นประเด็นทางการค้า ข้อตกลง ความร่วมมือต่างๆ ดังนั้นผู้เขียนจึงมีความสนใจที่จะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา แนวโน้มสถานการณ์เศรษฐกิจประเทศไทยในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ผลที่กำลังจะเกิดขึ้น เพื่อเตรียมรับมือ และรักษาผลประโยชน์ พื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เกิดความสำเร็จที่จับต้องได้และส่งผลต่ออย่างยั่งยืน

นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

นโยบายทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาเป็นนโยบายที่มีความประนีประนอม เชื่อว่าส่งผลเชิงบวกต่อเศรษฐกิจโลก โดยพิพัตน์ เหลืองนฤมิตชัย (2564) ตำแหน่งหัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ กลุ่มธุรกิจการเงินเกียรตินาคินภัทร กล่าวว่า จะมีการใช้นโยบายการคลัง นโยบายภาษี และอาจมีการขึ้นภาษีนิติบุคคล โดยนโยบายดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อกำไรการจดทะเบียนตลาดหุ้นสหรัฐอเมริกา และอาจทำให้นักลงทุนมีการลงทุนในสหรัฐอเมริกาน้อยลงเพราะไม่อยากเสียภาษีแพง ในส่วนของนโยบาย Buy American ซึ่งเป็นนโยบายที่ให้หน่วยงานราชการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่ผลิตโดยสหรัฐอเมริกา คาดว่าไม่ส่งผลต่อการซื้อสินค้าจากต่างประเทศและภาคส่งออกเท่านั้นนโยบาย America First ซึ่งเน้นดึงดูดการลงทุนกลับมายังสหรัฐอเมริกา และสำหรับนโยบายด้านการค้าระหว่างประเทศนั้น สหรัฐอเมริกายังคงให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศเพื่อนบ้านรอบข้าง เช่น แคนาดาหรือละตินอเมริกา, กลุ่มแคริบเบียน และสหภาพยุโรป เป็นอันดับแรก

ส่วนข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership : TPP) และข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Trans-pacific Partnership : CPTPP) นั้นคาดว่าสหรัฐอเมริกาคงกลับมามีส่วนต่อข้อตกลงทั้งสองเพื่อสร้างจุดยุทธศาสตร์การค้าในฝั่งเอเชียและเพิ่มแรงกดดันทางการค้ากับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งข้อตกลงทั้งสองเป็นข้อตกลงที่ครอบคลุมการส่งออกสินค้าไปยังตลาดใหม่ที่ประเทศไทยยังไม่ได้มีข้อตกลงทางการค้าด้วย เช่น เม็กซิโกและแคนาดา (ศูนย์วิจัยกรุงไทยคอมพาส, 2563)

Commented [NB5]:

การเขียนที่มาและความสำคัญ ไม่ได้สื่อสารให้เห็นถึงความจำเป็นต้องศึกษา ไม่ได้แสดงว่าอะไรคือคำถามวิจัยของบทความนี้ คำถามนั้น มีประโยชน์อย่างไร

Commented [NB6]:

นโยบายคือแนวทางการปฏิบัติ แล้วอะไรคือแนวทางในการปฏิบัติของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาจากประธานาธิบดีที่แถลงการโดยทั่วไปที่มีต่อต่างประเทศ และอะไรคือแนวทางที่มีต่อกลุ่มภูมิภาคต่างๆที่ไทยเป็นสมาชิก ในส่วนนี้ ไม่ได้แสดงในการนำเสนอข้อมูล ส่วนนี้ไม่ได้ใช้ข้อมูลที่มาจากแหล่งทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลรัฐบาลสหรัฐอเมริกาโดยตรง ได้นำข้อมูลจากคำบอกกล่าวของบุคคลที่ 3 มานำเสนอ นั่น ไม่ถูกต้อง ต้องพิจารณาใหม่ หาข้อมูลหน่วยงานรัฐบาลสหรัฐอเมริกาโดยตรง

ซึ่งสหรัฐอเมริกายังไม่มีความชัดเจนในเรื่องของการกลับเข้าร่วมข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก แต่คาดการณ์ว่าจะกลับมาเข้าร่วมข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก โดยการถอนตัวจากข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกหรือการขอเจรจาใหม่นั้น ส่งผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกเห็นว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนมีข้อเสนอทางการค้าที่เป็นคู่แข่งกับข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก นั่นคือ ข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership : RCEP) เป็นข้อตกลงการค้าเสรีที่ใหญ่ที่สุดในโลก ครอบคลุมการลด ละ เลิกภาษีและมาตรการกีดกันทางการค้า อีกทั้งยังมีการสร้างความร่วมมือในมิติอื่นๆ เช่น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ, การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา, การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และความร่วมมือในอีกหลากหลายมิติ ซึ่งข้อตกลงทางการค้าในรูปแบบนี้คือทิศทางที่ทั้งโลกกำลังเดินหน้าต่อไป โดยจะเริ่มมีผลบังคับใช้ได้ในช่วงกลางปี 2021 (ปีติ ศรีแสงนาม, 2563)

ฟูอาดี พิศสุวรรณ (2560) ได้กล่าวว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนสามารถผลักดันข้อตกลงดังกล่าวซึ่งมีกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน 10 ประเทศกับ 5 ประเทศคู่ภาคี ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เข้าร่วมเจรจากรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้อย่างเต็มที่ ซึ่งนักวิชาการมองว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ลดอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาในด้านการค้าในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกเป็นอย่างมาก จากสถานการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลให้สหรัฐอเมริกาต้องหันข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการค้าในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และลดความสำคัญของข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกลง สำหรับการทำให้ข้อตกลงการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) ระหว่างสหรัฐอเมริกากับประเทศไทยไม่น่าจะเกิดขึ้น ดังนั้นประเทศไทยจะได้ทั้งประโยชน์หรือสูญเสียประโยชน์มากนัก สำหรับด้านการนำเข้าและส่งออกสินค้า

อย่างไรก็ตาม สงครามการค้ายังดำเนินต่อไป โดยใน พ.ศ.ปี 2565 สหรัฐอเมริกาอาจจะเป็นผู้ร่างกฎกติกาและเป็นกรรมการผู้คุมกฎ เพื่อเริ่มต้นเวทีการเจรจาการค้าเสรีใหม่ที่ต้องการโดดเดี่ยวสาธารณรัฐประชาชนจีน และไม่เคลยุทธศาสตร์ความมั่นคงในการคบจีนเพื่อปิดล้อมโซ่เวียตจนกลายเป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation : APEC) อาจเกิดขึ้นอีกครั้ง แต่เป็นการคบอินเดียและเอเชียใต้เพื่อปิดล้อมสาธารณรัฐประชาชนจีนในทางยุทธศาสตร์ความมั่นคงที่พัฒนากลายเป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอินโด-แปซิฟิก (ปีติ ศรีแสงนาม, 2563)

Commented [NB7]: เหตุการณ์เกิดก่อนการดำรงตำแหน่งของประธานาธิบดีคนปัจจุบัน

แนวโน้มสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทย

การที่ประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาได้เปลี่ยนนโยบายทางเศรษฐกิจนั้น แน่นอนว่า จะต้องส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยนโยบายต่างๆ เช่น การเพิ่มอัตราค่าแรงขั้นต่ำอาจส่งผลดีต่อกำลังการซื้อของประชาชนในสหรัฐอเมริกา ขณะที่การขึ้นภาษีในสหรัฐอเมริกาอาจส่งผลไม่ดีต่อการส่งออกของประเทศไทย ส่วนนโยบายการลงทุนนั้น พิมพ์ชนก วอนขอพร คาดการณ์ว่าส่งผลกระทบต่อการค้าและการส่งออกของประเทศไทยที่ยังมีความจำเป็นต้องพึ่งพาตลาดสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นตลาดส่งออกเพียงตลาดเดียวของสินค้าไทยที่มีอัตราขยายตัวอยู่ ท่ามกลางภาพรวมการส่งออกที่ติดลบ ซึ่งคาดการณ์ว่าการส่งออกสินค้าประเทศไทยไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาในปี 2564 มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น (ประชาชาติธุรกิจ, 2564)

ในส่วนของนโยบายเศรษฐกิจในประเด็นสิ่งแวดล้อมและพลังงาน อาจเป็นอุปสรรคและเพิ่มต้นทุนต่อผู้ส่งออก เนื่องจากต้องมีการเตรียมพร้อมเรื่องการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ อีกทั้งศูนย์วิจัยกรุงไทยคอมพาส (2563) วิเคราะห์ว่า นโยบายของสหรัฐอเมริกาอาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกชิ้นส่วนรถยนต์ จากนโยบายมุ่งเน้นพลังงานสะอาดและรถยนต์ไฟฟ้า ซึ่งทำให้มูลค่าตลาดรถยนต์ไฟฟ้าทั่วโลกมีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ตลาดรถยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์สันดาปภายในมีบทบาทลดลง ซึ่งกระทบผู้ประกอบการของประเทศไทยที่เป็นซัพพลายเชนสำคัญของโลก อย่างไรก็ตาม ขวัญณา ผิวนิล กล่าวว่าหากสหรัฐอเมริกาคลับเข้าสู่ข้อตกลงปารีส (Paris Agreement) จะส่งผลทั้งบวกและลบต่อประเทศไทย โดยนโยบายดังกล่าวจะกระตุ้นให้เกิดการใช้รถยนต์ไฟฟ้ามากขึ้น เป็นโอกาสในการส่งออกสินค้าเกี่ยวกับรถยนต์ไฟฟ้า โดยประเทศไทยต้องพัฒนาอุตสาหกรรมรถยนต์ไฟฟ้าให้เร็วยิ่งขึ้น (ประชาชาติธุรกิจ, 2564) สอดคล้องกับ พิพัฒน์ เหลืองนฤมิตชัย (2564) ที่ได้วิเคราะห์ว่านโยบายสิ่งแวดล้อม และรถยนต์ไฟฟ้านั้นอาจกระทบภาคอุตสาหกรรมรถยนต์ของประเทศไทยเนื่องจากเป็นฐานการผลิตรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ที่มีการสันดาปภายใน ทำให้อาจได้รับผลกระทบในภาคการผลิตที่เกี่ยวข้อง

สำหรับสินค้ากลุ่มเหล็ก นาวา จันทนสุรคน (2564) ได้กล่าวว่า รัฐบาลสหรัฐอเมริกายังคงใช้นโยบายตามมาตรการ Section 232 ขึ้นภาษีสินค้าเหล็กจากประเทศไทยร้อยละ 25 ต่อเนื่องจากปี 2561 อีกทั้งการตัดสินใจสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไปเหล็กไทยที่ผ่านมานั้น ส่งผลกระทบต่อการส่งออกไปตลาดสหรัฐอเมริกา อีกทั้งอนุสรณ์ ธรรมใจ อดีตกรรมการและผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนานโยบายสาธารณะ สำนักนายกรัฐมนตรีและอดีตกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาเศรษฐศาสตร์ ได้กล่าวว่าธุรกิจอุตสาหกรรมเหล็กและอะลูมิเนียมอาจมีการลดภาษีลง ทั้งนี้แนวโน้มด้านสงครามการค้าโดยรวมนั้นมีความรุนแรงลดลงแต่ไม่หมดไป เพราะสหรัฐอเมริกายังต้องการจำกัดการขยายอิทธิพลและบทบาทของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งนโยบายการกระตุ้น

Commented [NB8]: เนื้อหาในส่วนนี้ ไม่มีข้อมูลที่วิเคราะห์ด้วยตนเองจากข้อมูลทุติยภูมิ เป็นเพียงการรวบรวมคำพูดของคนอื่น มานำเสนอเท่านั้น
คำว่าเศรษฐกิจคืออะไร มีดีไหน ด้านอุตสาหกรรมอะไร ก็ไม่ชัดเจน เหมารวมๆ โดยทั่วไป

เศรษฐกิจและลดการกีดกันทางการค้าจะส่งผลดีต่อธุรกิจอุตสาหกรรมไทย โดยจะส่งผลดีอย่างมากต่อธุรกิจอุตสาหกรรมไทยที่มีห่วงโซ่อุปทานเชื่อมต่อกับสินค้าสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ส่งไปสหรัฐอเมริกา เช่น แผงวงจรไฟฟ้า, ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ยางเป็นส่วนประกอบสำคัญ, ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์, เคมีภัณฑ์, ผลิตภัณฑ์ไม้ และเฟอร์นิเจอร์ อีกทั้งยังมีการคาดการณ์ว่ากลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจพลังงานน้ำมันฟอสซิลและก๊าซธรรมชาติรวมถึงธุรกิจอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมนุษย์อาจเคลื่อนย้ายมายังประเทศกลุ่มเอเชียมากขึ้น และธุรกิจเหล็กและอะลูมิเนียม อุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อาจเคลื่อนย้ายมายังกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน กดดันให้ค่าเงินดอลลาร์อ่อนลง ค่าเงินภูมิภาคเอเชียแข็งค่าขึ้น โดยค่าเงินบาทแข็งค่ามากที่สุด รองลงมาจากค่าเงินรูเปียห์อินโดนีเซีย และมีแนวโน้มแข็งค่าต่อเนื่องจากการเกินดุลการค้าเพิ่มขึ้น อีกทั้งกระแสเม็ดเงินระยะสั้นเก็งกำไรไหลเข้าตลาดการเงินของประเทศไทย แนวโน้มการไหลเข้าของเงินทุนระยะสั้นและการซื้อสุทธิของนักลงทุนต่างชาติจะเกิดขึ้นต่อเนื่อง (ไทยรัฐ, 2563)

ส่วนนโยบายด้านแรงงาน กัญญภัค ตันติพิพัฒน์พงศ์ กล่าวว่า หากประเทศไทยยังมีการใช้แรงงานผิดกฎหมายจะต้องถูกปรับลดสถานะ และเรื่องที่สหรัฐอเมริกาขอให้แก้ไขกฎหมายแรงงาน และตั้งสภาพแรงงานต่างด้าวนั้นจะมีผลต่อการพิจารณาต่อสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences : GSP) ของประเทศไทยที่กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาหลังจากที่ถูกตัดสิทธิไปถึงสองครั้งในสมัยของประธานาธิบดีคนที่ 45 (ประชาชาติธุรกิจ, 2564) ทั้งนี้ อนุสรณ์ ธรรมใจ ได้กล่าวว่าสำหรับการตัดสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไปต่อสินค้าประเทศไทย เชื่อว่าทางการไทยจะสามารถยื่นขอให้ทบทวนให้ได้รับสิทธิกลับคืนมาได้ ด้วยการนำเรื่องสิทธิแรงงาน สิทธิมนุษยชน และประเด็นสิ่งแวดล้อมและการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ตามมาตรฐานสากลเป็นข้อแลกเปลี่ยน อย่างไรก็ตามการตัดสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไปส่งผลกระทบต่อภาคส่งออกและเศรษฐกิจไทยโดยรวมไม่มากนัก เพราะอัตราการขยายตัวภาคส่งออกไทยไปสหรัฐอเมริกายังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและคาดว่าจะเพิ่มอีกต่อไป ขณะที่การเติบโตของสินค้าที่เป็นคู่แข่งกับสาธารณรัฐประชาชนจีนอาจลดลงบ้าง (ไทยรัฐ, 2563)

สำหรับการลดความสำคัญของข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกและเพิ่มความสำคัญของข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกขึ้นนั้น ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างจำกัด เนื่องจากไม่เป็นสมาชิกของข้อตกลงทั้งสอง และอาจจะไม่เข้าร่วมข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกเนื่องจากผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมอาจมีน้อยกว่าต้นทุน อีกทั้งอาจเพิ่มอุปสรรคต่ออุตสาหกรรมเกษตรของประเทศ ซึ่งหากมีความจำเป็นต้องเข้าร่วมข้อตกลงดังกล่าวเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันนั้นจะส่งผลให้ประเทศไทยต้องนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกมากขึ้น เช่น กาแฟเห็ดและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมไปถึงปุย สารเคมี และยาฆ่าแมลงที่หลายประเทศส่งออกเป็นสินค้าเกษตรหลัก (ศูนย์วิจัยกรุงไทยคอมพาส, 2563)

ขณะที่ พิพัฒน์ เหลืองนฤมิตชัย (2564) ซึ่งได้วิเคราะห์ว่าสหรัฐอเมริกาจะจับมือกับพันธมิตรอื่นๆ เพื่อกดดันสาธารณรัฐประชาชนจีน เช่น การกลับมาเข้าร่วมข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก ซึ่งมีผลทำให้ไทยต้องพิจารณาอีกครั้งสำหรับการเข้าร่วมข้อตกลงดังกล่าว และหากสหรัฐอเมริกากลับมาเข้าร่วมนั้นส่งผลให้ต้นทุนของประเทศไทยในการไม่เข้าร่วมจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากจะทำให้เสียความสามารถในการแข่งขันกับตลาดที่สำคัญ เช่นสหรัฐอเมริกา และนักลงทุนบางประเทศเช่น ญี่ปุ่น อาจจะพิจารณาย้ายฐานการผลิตจากประเทศไทยไปยังประเทศอื่น เช่น เวียดนามหรือมาเลเซีย ที่อยู่ในข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก เพื่อให้ได้ผลประโยชน์จากความร่วมมืออย่างเต็มที่

การรับมือ และการวางตัวของประเทศไทย

สำหรับสถานการณ์ปัจจุบันนี้อาจสร้างความท้าทายให้กับประเทศไทยในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการค้ากับประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นคู่แข่งกันทางยุทธศาสตร์ ดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องวางตัวให้ดีเพื่อรักษาสถิตแห่งอำนาจ เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติให้ได้รับประโยชน์ที่ดีที่สุด ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่ตกเป็นเบี้ยล่างของมหาอำนาจใดมหาอำนาจหนึ่ง ไม่เป็นศัตรูกับประเทศใดประเทศหนึ่ง และต้องสร้างพันธมิตรที่ดีที่สุดในการเพิ่มอำนาจการต่อรอง

นอกจากนี้ยังต้องเฝ้าจับตารอคอยการบังคับใช้เขตการค้าเสรีที่ใหญ่ที่สุดในโลกระหว่าง 10 ประเทศในภูมิภาคอาเซียนกับคู่เจรจาหลัก ในนามข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค อย่างไรก็ตามสมาชิกทั้งหมดก็เป็นเพียงประเทศที่อยู่ในห่วงโซ่มูลค่าในระดับภูมิภาคของทวีปเอเชียและโอเชียเนีย ซึ่งเอเชียก็ไม่ใช่ว่าทั้งหมดของห่วงโซ่มูลค่าระดับโลก เพราะยังมีตลาดสำคัญซึ่งเป็นทั้งตลาดและแหล่งทรัพยากรขนาดใหญ่อยู่อีกทั่วโลก ดังนั้นการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคที่เป็นเขตการค้าเสรีที่ใหญ่ที่สุดในโลกจึงไม่ใช่จุดสิ้นสุด ประเทศไทยยังต้องเดินหน้าศึกษา รับฟังความคิดเห็น กำหนดยุทธศาสตร์ และเจรจาการค้ากับอีกหลายหลายประเทศทั่วโลก เพื่อให้ได้รับสิทธิพิเศษทั้งในทางการผลิตและบริโภค และการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าโลก (Global Value Chains : GVCs) ซึ่งจะส่งผลดีให้เกิดการจ้างงานและการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาว (ปิติ ศรีแสงนาม, 2563)

อีกทั้งประเทศไทยควรให้ความสำคัญในประเด็นสิทธิมนุษยชน สิทธิแรงงาน สิ่งแวดล้อม และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น เพราะเชื่อว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกาดำเนินการเชิงรุกในการนำเอาประเด็นเหล่านี้เข้ามาอยู่ในการเจรจาทางการค้าและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ (ไทยรัฐ, 2563)

Commented [NB9]: การนำเสนอ ผลการรับมือไม่ตรงกับบทความ

บรรณานุกรม

- ไทยรัฐ. (2563). นโยบาย “โจ ไบเดน” ผลบวกเศรษฐกิจโลก ไทยพึ่งระวังละเมิดสิทธิมนุษยชน. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/business/1973107>
- ปิติ ศรีแสงนาม. (2563). 6 ประเด็นการค้า การลงทุน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่ไทยต้องจับตาในปี 2021. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://thestandard.co/6-issues-that-thailand-must-keep-an-eye-on-in-2021/>
- ประชาชาติธุรกิจ. (2564). นโยบายการค้า “ไบเดน” ดันส่งออกไทยพุ่ง. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/economy/news-599914>
- พิพัฒน์ เหลืองนฤมิตชัย. (2564). โจ ไบเดน มีผลอย่างไรต่อเศรษฐกิจไทย. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.pptvhd36.com/news/เศรษฐกิจ/136298>
- ฟูอาดี้ ฟิศสุวรรณ. (2560). รัฐบาลโดนัลด์ ทรัมป์ และประชาคมอาเซียน. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2017/01/fuadi-7/>
- อนุสรณ์ ธรรมใจ. (2563). อนุสรณ์ ชื่นนโยบาย “โจ ไบเดน” เป็นผลบวกต่อเศรษฐกิจโลก-เอเชีย. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.infoquest.co.th/2020/46788>